

**GENEL KURUL
KARAR**

FERDA YEŞİLTEPE BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2014/7621
Karar Tarihi : 25/7/2017

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Burhan ÜSTÜN
Başkanvekili : Engin YILDIRIM
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Serruh KALELİ
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Nuri NECİPOĞLU
Hicabi DURSUN
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Hasan Tahsin GÖKCAN
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör : Özgür DUMAN
Başvurucu : Ferda YEŞİLTEPE
Vekili : Av. Mehmet Nur TERZİ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, emeklilik ikramiyesinin güncellenerek ödenmesine ilişkin yargı kararının uygulanmaması nedeniyle mülkiyet ve adil yargılanma haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 28/5/2014 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüş bildirmemiştir.

7. Birinci Bölüm tarafından 19/7/2017 tarihinde yapılan toplantıda, verilecek kararın Bölümlerin önceden vermiş olduğu kararlarla çelişebileceği anlaşıldığından başvurunun Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görülmüş ve Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca başvurunun Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 1968-1982 yılları arasında Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünde, 1986-1988 yılları arasında da Gençlik ve Spor İzmir İl Müdürlüğünde T.C. Emekli Sandığına tabi memur olarak görev yapmıştır. Başvurucu ayrıca 1982-1986 yılları arasında ve 1988 yılında özel sektörde çeşitli şirketlerde Sosyal Sigortalar Kurumuna (SSK) tabi olarak çalışmıştır. SSK tarafından başvurucuya 1/10/1988 tarihi itibarıyla yaşlılık aylığı bağlanmıştır.

10. Anayasa Mahkemesi 5/2/2009 tarihli ve E.2005/40, K.2009/17 sayılı kararı ile 24/5/1983 tarihli ve 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesinde yer alan "*Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve*" ibaresini, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmiştir. Bu karar 5/6/2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış olup 5/6/2010 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

11. Başvurucu 22/6/2010 tarihli dilekçesiyle Sosyal Güvenlik Kurumundan (SGK), Emekli Sandığına tabi olarak çalıştığı dönemler için kendisine emekli ikramiyesi ödenmesini talep etmiştir. SGK, 20/7/2010 tarihli yazıyla başvurucunun talebini reddetmiştir. Bu yazıda Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının geriye yürüyemeyeceği belirtilmiştir. SGK ayrıca kanun koyucu tarafından bu konuda yapılan yeni düzenlemeye işaret etmiştir. 19/9/2010 tarihli ve 5997 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 89. maddesinin birinci fıkrası "*Son defa bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve...*" şeklinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemenin yürürlük tarihi ise 5997 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca 1/6/2010 tarihi olarak belirlenmiştir. SGK'ya göre söz konusu iptal kararının yürürlüğe girmesinden önce yeni bir düzenleme yapılmış olduğundan emeklilik ikramiyesinin ödenmesi imkânı bulunmamaktadır.

12. Başvurucu 21/2/2011 tarihinde Ankara 16. İdare Mahkemesinde (Mahkeme), talebinin reddine ilişkin idari işlemin iptali ve bahse konu emekli ikramiyesinin yasal faiziyle birlikte kendisine ödenmesi istemiyle dava açmıştır. Mahkeme 28/11/2012 tarihinde davanın kabulü ile dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Mahkemece, emekli aylığının bağlandığı tarihte yürürlükte bulunan katsayılar dikkate alınarak hesaplanacak emekli ikramiyesi tutarının başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı SGK tarafından başvurucuya ödenmesine karar verilmiştir. Mahkeme, uğradığı zararın belirtilen şekilde hesaplanacak emekli ikramiyesi tutarı olduğu gerekçesiyle başvurucunun ödeme tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenmesi yönündeki isteminin reddine karar vermiştir.

13. Kararın gerekçesinde, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına atıfta bulunulmuştur. Mahkeme, SGK yazısında belirtilen 5997 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile getirilen düzenlemenin de Anayasa Mahkemesinin 12/5/2011 tarihli ve E.2010/81, K.2011/78 sayılı kararı ile iptal edildiğini belirtmiştir. Öte yandan kararda, yargılama devam ederken yapılan 17/1/2012 tarihli ve 6270 sayılı Kanun ile getirilen düzenleme de tartışılmıştır. Bu Kanun'un 1. maddesi ile 5434 sayılı Kanun'un 89. maddesi değiştirilmiş ve hizmet birleştirilmesi suretiyle emekli aylığı bağlananlara 5434 sayılı Kanun'a tabi çalışmalarının, kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun sona ermiş olması kaydıyla emekli ikramiyesi ödenmesi öngörülmüştür. Ayrıca 6270 sayılı Kanun'un 2. maddesi ile 5434 sayılı Kanun'a eklenen geçici 223. maddeye göre bu maddenin yürürlük tarihinden önce birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara varsa açtıkları davadan vazgeçmeleri ve bu Kanun'un 89. maddesindeki şartların bulunması kaydıyla emekli ikramiyesi ödeneceği belirtilmiştir. Bu düzenlemeleri yorumlayan Mahkeme, 6270 sayılı Kanun'da 26/1/2012 tarihinden önce hizmet birleştirilmesi suretiyle emekli olan iştirakçiler hakkında bu kuralların uygulanacağı yönünde açık bir düzenleme bulunmadığını ifade etmiştir. Mahkeme bu sebeple uyuşmazlığın 6270 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik öncesinde yürürlükte bulunan kanuni düzenlemeye göre çözümlenebileceği sonucuna varmıştır. Mahkeme bu çerçevede, farklı sosyal güvenlik kurumlarına tabi hizmetleri birleştirilmek suretiyle aylık bağlanan ancak Emekli Sandığına tabi bir görevden emekliye ayrıldığı için kendisine emekli aylığı bağlanmayan başvuruçunun hukuksal durumunu, Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarını gözeterik yorumladığını açıklamıştır. Mahkemeye göre başvuruçuya, belirtilen hizmet süreleri ve emekli aylıklarının bağlandığı tarihte yürürlükte bulunan katsayılar dikkate alınarak emekli ikramiyesi ödenmelidir.

14. Taraflarca karara itiraz edilmiştir. Başvuruçuyu, karara karşı iki yönden itirazda bulunmuş; ilk olarak emekli ikramiyesi tutarının güncellenerek ödenmesine karar verilmesi gerektiğini belirtmiş, ikinci olarak SGK lehine hükmedilen vekâlet ücretine itiraz etmiştir. Buna karşılık SGK, kararın esas yönünden bozularak kaldırılmasını talep etmiştir. Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1. Kurulunun (Kurul) 24/12/2013 tarihli kararı ile davalı SGK'nın itirazları reddedilmiş, başvuruçunun itirazları ise kısmen kabul edilmiştir. Kurul, itiraza konu kararın iptal ve kabule ilişkin kısımlarının usul ve kanuna uygun olduğu gerekçesiyle onanmasına karar vermiştir. Başvuruçunun itirazları yönünden ise kararın ikramiye tutarının güncellenerek ödenmesi yönündeki istemin reddine ilişkin kısmının reddine ve buna dayalı olarak SGK lehine vekâlet ücreti ödenmesine ilişkin hüküm bölümünün kaldırılmasına karar verilmiştir. Kararda, başvuruçunun emekli ikramiyesinin güncellenerek ödenmesi yönündeki talebinin esas tazminat isteminin dışında farklı bir talep olarak değerlendirilemeyeceğine vurgu yapılmıştır. Kurula göre bu konuda Mahkemece ayrı bir hüküm kurulması ve buna dayalı olarak SGK lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi usul hükümlerine uygun değildir.

15. Başvuruçuyu 6/3/2014 tarihinde SGK'ya başvuruda bulunarak lehine sonuçlandığını belirttiği Mahkeme kararının uygulanması ve bu karar çerçevesinde emekli ikramiyesinin güncellenerek ödenmesi talebinde bulunmuştur. Bunun üzerine SGK 7/5/2014 tarihinde başvuruçuyu bir yazı ile bilgilendirmiştir. Bu yazıda, başvuruçuya birleştirilen hizmet süreleri üzerinden 1/10/1988 tarihinden itibaren aylık bağlandığı ifade edilmiştir. SGK ayrıca emekli aylığının bağlandığı tarihte geçerli katsayılar esas alınarak 2,27 TL ikramiye ve idareye başvuru tarihi esas alınarak 0,54

TL yasal faiz hesaplandığını belirterek hesaplanan bu tutarların 8/3/2013 tarihinde tahakkuk ettirilerek ödendiğini bildirmiştir.

16. Başvurucu 28/5/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

17. 2829 sayılı Kanun'un "Emekli ikramiyesi" kenar başlıklı 12. maddesinin Anayasa Mahkemesince kısmen iptal edilmeden önceki birinci fıkrası şöyledir:

"Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve kendilerine bu Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara, T.C. Emekli Sandığına tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen sürelerinin toplamı üzerinden, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre emekli ikramiyesi ödenir."

18. Anayasa Mahkemesinin 5/2/2009 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 5/2/2009 tarihli ve E.2005/40, K.2009/17 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"...

Yukarıdaki düzenlemelere göre, farklı sosyal güvenlik kurumlarındaki hizmet sürelerinin birleştirilmesiyle 2829 sayılı Yasa'nın 8. maddesi gereğince son yedi yıllık hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olması nedeniyle Sosyal Sigortalar Kurumunca aylık bağlanması halinde, aynı veya farklı kamu kuruluşlarında, gerek Emekli Sandığına, gerekse Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi olarak geçmiş olsun, anılan kamu kuruluşlarında geçen toplam hizmet süreleri üzerinden son kamu kuruluşu işveren tarafından ilgiliye kıdem tazminatı ödendiği; son yedi yıllık hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan Emekli Sandığına aylık bağlanması halinde ise son defa Emekli Sandığına tabi bir görevden emekliye ayrılmayan ilgiliye, emekli ikramiyesi ödenmediği, yalnızca kamuda işçi olarak geçen süreye karşılık kıdem tazminatı ödendiği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, bir yıldan fazla 5434 sayılı Yasa kapsamında görev yaptıktan sonra kamu dışında bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olarak çalışmalarını tamamlayıp 2829 sayılı Yasa'nın 8. Maddesi uyarınca yaşlılık aylığı bağlananlara da, son defa Emekli Sandığına tabi bir görevden emekliye ayrılma koşulunu taşımadıklarından Emekli Sandığına tabi olarak yaptıkları çalışma süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemektedir.

...

2829 sayılı Yasa'da benimsenen sistemle, farklı sosyal güvenlik kuruluşlarındaki hizmet süreleri birleştirilerek emekli olanlara yaşlılık aylığı bağlandığı halde, itiraz konusu ibareyle son defa bağlı olunan sosyal güvenlik kurumuna göre ayırım yapılarak Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılmayanlara, 5434 sayılı Yasa'ya tabi çalışma süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemesi, Anayasa'nın 10. maddesindeki eşitlik ilkesine aykırı olduğu gibi, adil sonuçlar doğurmadığından 2. maddesindeki hukuk devleti ilkesine de aykırıdır. Bu nedenle itiraz konusu ibare, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

...

VIII- SONUÇ

A- 24.5.1983 günlü, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan 'Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve ...' ibaresinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

B- İptal edilen ibarenin doğuracağı hukuksal boşluk kamu yararını ihlal edici nitelikte görüldüğünden, Anayasa'nın 153. maddesinin üçüncü fıkrasıyla 2949 sayılı Yasa'nın 53. maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları gereğince İPTAL HÜKMÜNÜN, KARARIN RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANMASINDAN BAŞLAYARAK BİR YIL SONRA YÜRÜRLÜĞE GİRMESİNE,

5.2.2009 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi."

19. 5434 sayılı Kanun'un 5997 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değiştirilen 89. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malüllük veya vazife malüllüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir. **Son defa bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve kendilerine mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlara ise, bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen hizmet sürelerinin toplamı üzerinden bu madde hükümlerine göre emekli ikramiyesi ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz."**

20. 5997 sayılı Kanun'un 19. maddesi şöyledir:

"8 inci, 10 uncu ve 11 inci maddeler 1/10/2008 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, 12 nci madde ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 27 nci madde 1/4/2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, 14 üncü madde 1/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer."

21. Anayasa Mahkemesinin 9/7/2011 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 12/5/2011 tarihli ve E.2010/81, K.2011/78 sayılı kararının ilgili kısımları şöyledir:

"...

İptali istenilen kuralın gerekçesinde, düzenlemenin 2829 sayılı Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasında yer alan; 'Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden ayrılan ve ...' ibaresinin Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmesi sonucunda oluşan hukuki boşluğun doldurulması amacıyla yapıldığı belirtilmiştir.

2829 sayılı Kanun'un 12. maddesinin birinci fıkrasına göre emekli ikramiyesi ödenebilmesi için; son defa T.C. Emekli Sandığına tabi

görevlerden emekliye ayrılmış olmak ve kendilerine 2829 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlanmış olmak koşullarını taşımak gerekmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin 5.2.2009 günlü, E.2005/40, K.2009/17 sayılı kararıyla; söz konusu kuralla, bir yıldan fazla 5434 sayılı Kanun kapsamında görev yaptıktan sonra kamu dışında bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olarak çalışmalarını tamamlayıp 2829 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca yaşlılık aylığı bağlananlara, son defa Emekli Sandığına tabi bir görevden emekliye ayrılma koşulunu taşımadıklarından Emekli Sandığına tabi olarak yaptıkları çalışma süreleri için emekli ikramiyesi ödenmemesi, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin 'iptal hükmünün, kararın Resmi Gazete'de yayımlanmasından başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmesine' karar vermesi ve kararın 5.6.2009 günlü, 27249 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanması nedeniyle iptal hükmü 5.6.2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal ettiği hükümle eldeki davada iptali istenilen hükümler arasında ilk bakışta farklılık varmış gibi görünse de, farklılık 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden kaynaklanan mevzuat değişikliğine dayanmaktadır. 5510 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesinde 5434 sayılı Kanun'a ilişkin geçiş hükümleri yer almaktadır. Her iki kural kapsamına giren kişiler son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve kendilerine 2829 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlananlardır. İptali istenilen kuralda 5510 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerin de eklenmiş olması kapsamı değiştirmemektedir. Her iki kural gereğince kapsamdaki kişilere 5434 sayılı Kanun'un 89. maddesi gereğince Emekli Sandığı Kanunu'na tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda prim veya kesenek ödemek suretiyle geçen hizmet sürelerinin toplamı üzerinden her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarların bir aylığı emekli ikramiyesi olarak ödenmektedir.

Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi'nin K.2009/17 sayılı kararıyla iptal ettiği kural ile eldeki davada iptali istenilen kural kapsam ve içerik yönünden aynı niteliktedir. Bu nedenle iptali istenilen kural Anayasa'nın 153. maddesine aykırı olarak yasalaşmıştır. İptali gerekir.

VI- SONUÇ

16.6.2010 günlü, 5997 sayılı Bazı Kanunlarda ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 14. maddesiyle, 8.6.1949 günlü, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nun 89. maddesinin değiştirilen birinci fıkrasının ikinci cümlesinin **'Son defa bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve'** bölümünün Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, 12.5.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi."

22. 6270 sayılı Kanun ile anılan 89. madde aşağıdaki şekilde yeniden

düzenlenmiştir:

"Hizmet sürelerinin tamamı bu Kanun ve/veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 4 üncü maddesi kapsamında geçenlerden emekli, adi malullük veya vazife

malullüğü aylığı bağlanan veyahut toptan ödeme yapılan asker ve sivil tüm iştirakçilere, her tam fiili hizmet yılı için aylık bağlamaya esas tutarın bir aylığı emekli ikramiyesi olarak verilir.

Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, bu Kanun ve/veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmeti bulunanlardan mülga 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden emeklilik, yaşlılık ya da malullük aylığı bağlananlara ise; bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen çalışmalarının, 25/8/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen kıdem tazminatına hak kazanma şartlarına uygun olarak sona ermiş olması şartıyla emekli ikramiyesi ödenir.

İkinci fıkra uyarınca ödenecek emekli ikramiyesi, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamına giren görevlerde geçen her tam fiili hizmet yılı ile sınırlı olarak bu görevlerden ayrıldıkları tarihteki emeklilik keseneğine esas aylık tutarı üzerinden ve aylığın başlangıç tarihindeki katsayılar dikkate alınarak ödenir. Mülga 2829 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrasının son cümlesinin bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz.

Yukarıdaki fıkralara göre verilecek emekli ikramiyesinin hesabında 30 fiili hizmet yılından fazla süreler ile mülga 2829 sayılı Kanunun 8 inci maddesi uyarınca birleştirilen hizmet süreleri üzerinden aylık bağlanana ödenecek emeklilik ikramiyesinin hesabında bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi hükümlerine tabi olarak bu Kanuna tabi daire, kuruluş ve ortaklıklarda geçen ve 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirmeyecek şekilde sona eren geçmiş hizmet süreleri ve her ne suretle olursa olsun evvelce iş sonu tazminatı veya bu mahiyette olmakla birlikte başka bir adla tazminat ödenen süreleri ile kıdem tazminatı ya da emekli ikramiyesi ödenmiş olan süreleri dikkate alınmaz. Ancak, mülga 2829 sayılı Kanun hükümleri uygulanmış olmakla birlikte, bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında hizmetleri arasında başka bir sigortalılık hali kapsamında çalışması bulunmayanların emekli ikramiyesine esas fiili hizmet sürelerinin hesabında, 1475 sayılı Kanunun 14 üncü maddesindeki şartlar aranmaz.

...

23. 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile ilga edilen 2829 sayılı Kanun'un 8. maddesi şöyledir:

"Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, ilgililere; son yedi yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir.

Ancak, malullük, ölüm, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre yaş haddinden re'sen emekli olma, süresi kanunla belirlenen vazifelere atanma veya seçilme ve bağlı oldukları kurumun kanunla değiştirilmesi hallerinde ilgililere hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır."

24. Emekli ikramiyesinin güncel katsayılar üzerinden ödenmesi taleplerinin kabulüne ilişkin ilk derece mahkemesi kararı ise Danıştay Onbirinci Dairesinin 27/2/2013 tarihli ve E.2011/6625, K.2013/1987 sayılı kararıyla aşağıdaki gerekçeye dayanılarak bozulmuştur:

“...5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89. maddesine göre emekli ikramiyesi ilgiliye bağlanan emekli aylığı esas alınarak belirlenmektedir. Emeklilik, memuriyet statüsünün değişmesine neden olan ayrı bir statü olduğundan, bu statünün başlangıcı da aylığın bağlandığı tarih olduğu gibi emekli aylığı da, ödenecek ikramiyenin bir unsuru ve ölçüsü olup, emekli aylığı belirlendikten sonra buna göre ikramiye ödenmektedir. Bu nedenle; davacının yoksun kaldığı ikramiye farkı, diğer bir anlatımla uğranılan zarar emekli aylığının bağlandığı tarih itibariyle oluştuğuna göre, tazmini gereken zararın da, zarara neden olan bu işlemin tesis olduğu tarihteki hukuksal duruma göre hesaplanması gerekeceği tabiidir.

Bu itibarla; yukarıda değinilen açıklamalar ve yasal mevzuat hükümleri gereğince, davacıya ödenmesi gereken emekli ikramiyesinin ödeme tarihindeki güncel tutarlar üzerinden hesaplanarak ödenmesi yönündeki istemin herhangi bir yasal dayanağı bulunmadığından reddi gerekmekte iken, kabulü yolunda verilen Mahkeme kararında isabet bulunmadığı sonucuna varılmıştır.”

B. Uluslararası Hukuk

25. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) adil yargılanma hakkını düzenleyen 6. maddesinde kararların icrasından açıkça bahsedilmemekle birlikte Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), mahkemeye erişim hakkından yola çıkarak yargı kararlarının icra edilmesi hakkını adil yargılanma hakkının unsurlarından biri olarak kabul etmektedir. AİHM'e göre mahkemeye erişim hakkı, bir uyumsuzluğu mahkeme önüne götürme ve aynı zamanda mahkemece verilen kararın uygulanmasını isteme haklarını da kapsar. Mahkeme kararlarının uygulanması, yargılama sürecini tamamlayan ve yargılamanın sonuç doğurmasını sağlayan bir unsurdur. Mahkeme, Sözleşme'nin 6. maddesinin birinci fıkrasının; yargı kararlarının uygulanmasını korumaksızın, davacılara sağlanan yargılama sürecinin adil, kamuya açık ve hızlı olması gibi usule ilişkin güvenceleri ayrıntılı şekilde tanımladığının düşünülmemeyeceğini belirtmiştir (*Hornsby/Yunanistan*, B. No: 18357/91, 19/3/1997, § 40).

26. AİHM, kesinleşmiş ve bağlayıcı bir yargı kararının lehine karar verilen tarafın zarar görmesine rağmen infaz edilmemesi durumunda Sözleşme'nin 6. maddesinin teminat altına aldığı mahkemeye erişim hakkının bir anlam ifade etmeyeceğini vurgulamaktadır. Hangi yargı makamı verirse versin hükmün infaz edilmesi 6. madde kapsamında “dava”nın tamamlayıcı unsuru olarak değerlendirilmelidir (*Burdov/Rusya*, B. No: 59498/00, 7/5/2002, § 34).

27. Davaya taraf olan kişinin etkin korunması ve hukuka uygunluğun sağlanması, idarenin kendisi hakkında verilebilecek nihai yargı kararlarına uymasını gerektirmektedir. İdare; yargı kararını uygulamayı reddediyor, ihmal ediyor ya da onu uygulamayı geciktiriyorsa bu durumda davada taraf olan kişinin davanın safahatı süresince yararlandığı Sözleşme'nin 6. maddesinde öngörülen teminatlar her türlü varlık nedenini kaybetmektedir (*Süzer ve Eksen Holding A.Ş./Türkiye*, B. No: 6334/05, 23/10/2012, § 115).

28. Öte yandan AİHM, istikrarlı olarak kamu makamlarınca yapılacak geri ödemelerin gecikmesini faiz ödemeleriyle ilişkilendirmektedir. Mahkemenin çeşitli kararlarında makul olmayan bir gecikme gibi nedenlerle tazminatın değer kaybettiği durumlarda bu tazminatın yeterliliğinin azalacağı belirtilmiştir (*Angelov/Bulgaristan*, B. No: 44076/98, 22/4/2004, § 39; *Almeida Garrett, Mascarenhas Falcão ve diğerleri*, B. No: 29813/96-30229/96, § 54). Nitekim böyle başvurularda AİHM, esas itibarıyla kamu makamlarının, geçen süre nedeniyle ödenmesi gereken tutardaki değer kayıplarını telafi etmek için gecikme faizi ödeyip ödemediğini dikkate almaktadır. Kısacası AİHM, mülkiyet hakkı kapsamında faiz ödemesini, esasen devletin borçlu olduğu tutar ile alacaklı tarafından nihai olarak alınan tutar arasındaki enflasyon nedeniyle oluşan değer kayıplarını giderme yükümlülüğüyle ilişkilendirmektedir (*Akkuş/Türkiye*, B. No: 19263/92, 9/7/1997, § 29).

29. Devlet tarafından ödenecek bir bedelin enflasyon karşısındaki değer kayıplarında AİHM, ikili bir ayrıma gitmektedir. Mahkemelerce belirlenmiş bir para alacağının ödenmemesi hâlinde daha katı bir tutum sergileyerek %5'e kadar değer kayıplarını hesaplama faktörlerindeki değişkenlerle ilgili kabul etmektedir (*Arabacı/Türkiye* (k.k.), B. No: 65714/01, 7/3/2002; *Akkuş/Türkiye*, §§ 24-31). Çünkü burada ödemelerin geç yapılması, mahkeme kararlarının icra edilmesi ile ilgili bir sorundur. Mahkemelerde geçen yargılama süresindeki enflasyon nedeniyle kamulaştırma bedelinin değer kaybı yönünden ise meydana gelen farkın tazminatın belirlenmesi yönteminden kaynaklandığı ve bu konuda kamusal makamların belirli bir takdir yetkisinin olduğu da gözetilerek bu farkın başvuruçular açısından aşırı bir yük getirip getirmediği incelenerek karar verilmektedir (*Aka/Türkiye*, B. No: 19639/92, 23/9/1998, §§ 41-51; *Güleç ve Armut/Türkiye* (k.k.), B. No: 25969/09, 16/11/2010).

30. AİHM'in *Eko-Elda Avey Yunanistan* (B. No: 10162/02, 09/03/2006, §§ 23-31) kararında haksız olarak tahsil edilen verginin 5 yıl 5 ay sonra faizsiz olarak iade edilmesinin, belli bir meblağdan yararlanma hakkı uzun süre engellenen başvuruçunun mali durumunda önemli bir zarara yol açması nedeniyle ölçülü görülmemiş ve mülkiyet hakkının ihlaline karar verilmiştir.

31. *Sefine Baş/Türkiye* (B. No: 49548/99, 24/06/2008, §§ 58-64) kararında ise tazminatın faiz ödenmemesi nedeniyle değer kaybına ilişkin şikâyetler incelenmiştir. Başvuruya konu olayda idare mahkemesince, başvuruçunun 15/9/2003 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere dul aylığına hak kazandığı kabul edilmiştir. AİHM öncelikle idare mahkemesinin kararının talep edilebilir bir "alacak" oluşturduğu ve bu nedenle başvuruçunun Sözleşme'ye ek 1 No.lu Protokol'ün 1. maddesi anlamında mülkiyet oluşturan bir hakkının mevcut olduğunu belirtmiştir. Mahkeme ayrıca bu hakkın başvuruçuya Emekli Sandığına başvurduğu tarihten itibaren geçerli olacak şekilde geriye dönük olarak tanındığını vurgulamıştır. Bununla birlikte AİHM, başvuruçuya salt bu hakkın tanınmış olmasının başvuruçunun mağdur sıfatını ortadan kaldırmadığını kabul etmiştir. AİHM'e göre mağdur sıfatının ortadan kalkabilmesi için ileri sürülen ihlalin hem zamanında hem de mağdurun bu hakkı kullanmadığı süre gözönüne alınarak telafi yoluna gidilmesi gerekmektedir. AİHM bu çerçevede, idare mahkemesinin yaklaşık 200 aya yayılan Nisan 1987-Aralık 2003 tarihleri arasındaki dönemdeki dul aylıklarına ilişkin oluşan zararı dikkate almadığını tespit etmiştir. AİHM söz konusu dönem için başvuruçunun banka hesabına yatırılan paranın ise aynı dönemdeki enflasyon oranları karşısında uğranılan maddi kaybın sonuçlarını gidermeye yetmediğini belirtmiştir. AİHM, geçen sürenin yalnızca devlete yarar sağladığını ve

ilgili dönemde Türkiye'de paranın hızla değer kaybettiğini gözönünde bulundurarak başvurunun mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

32. Mahkemenin 25/7/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Yargı Kararının Yerine Getirilmesi Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

33. Başvurucu farklı sosyal güvenlik kurumlarındaki hizmet süreleri birleştirilmekle beraber kendisine emekli ikramiyesi ödenmemesi üzerine SGK'ya yaptığı başvurunun reddedildiğini ifade etmiştir. Başvurucu; bunun üzerine açtığı davada ise Mahkemece dava konusu işlemin iptaline karar verildiğini, karara yaptığı itirazın Bölge İdare Mahkemesince kabul edildiğini ve bu karara göre emekli ikramiyesinin güncellenerek kendisine ödenmesi gerektiğini belirtmiştir. Ancak başvurucuya göre SGK, bu kararı yok saymış ve ilk derece mahkemesinin kararı doğrultusunda eksik ikramiye ödemesi yapmıştır. Başvurucu, bu sebeple adil yargılanma hakkı kapsamında yargı kararının icra edilmesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

34. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

35. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrası; herkesin yargı organlarına davacı ve davalı olarak başvurabilmesini, bunun doğal sonucu olarak da iddiada bulunma, savunma ve adil yargılanma hakkını güvence altına almıştır. Anılan maddeyle güvence altına alınan adil yargılanma hakkı, bir temel hak niteliği taşımanın ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanmayı ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biridir. Bu bağlamda yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uyma zorunluluğunu ve mahkeme kararlarının değiştirilemeyeceği ile uygulanmasının geciktirilemeyeceğini ifade eden Anayasa'nın 138. maddesinin adil yargılanma hakkının kapsamının belirlenmesinde gözetilmesi gerektiği açıktır (*Mustafa Demirtaş*, B. No: 2013/2002, 30/12/2014, § 58).

36. Anayasa'nın 138. maddesinde mahkeme kararlarına uyma, bu kararları değiştirmeksizin yerine getirme hususunda yasama ve yürütme organları ile idare makamları lehine herhangi bir istisna kuralına yer verilmemiştir. Yargı kararlarının ilgili kamu otoritelerince zamanında yerine getirilmediği bir devlette, bireylerin yargı kararıyla kendilerine sağlanan hak ve özgürlükleri tam anlamıyla kullanabilmeleri mümkün değildir. Dolayısıyla devlet, yargı kararlarının zamanında yerine getirilmesini sağlayarak bireyler aleyhine oluşabilecek hak kayıplarını engellemekle ve bu yolla bireylerin kamu otoritelerine ve hukuk sistemine olan güven ve saygılarını korumakla yükümlüdür. Bu sebeple hukukun üstünlüğünün geçerli olduğu bir devlette, bireylerin kamu otoritesi ve hukuk sistemine olan güven ve saygılarını koruma adına vazgeçilemez bir görev ifa eden yargı kararlarının zamanında yerine getirilmeyerek sonuçsuz bırakılması kabul edilemez (*Arman Mazman*, B. No: 2013/1752, 26/6/2014, § 61).

37. Kesin hükme saygı, uluslararası hukuk düzenine özgü hukukun genel ilkelerinden biri olarak kabul görmektedir. Anayasa'nın 138. maddesinin son fıkrasında

düzenlenen yargı kararlarının geciktirilmeksizin uygulanması yükümlülüğü, hukukun genel ilkelerinden biri olarak da kabul edilen kesin hükme saygı ilkesinin de bir gereğidir. Çünkü bir hukuk sisteminde yargının verdiği ve bağlayıcı olan kesin hüküm zarar gören taraflardan biri açısından işlevsiz duruma getirilmişse adil yargılanma hakkının sağladığı güvencelerin bir anlamı kalmayacaktır (*Arman Mazman*, § 65).

38. Başvuru konusu olayda başvuru, emekli ikramiyesinin ödenmesi talebinin SGK tarafından reddedilmesi üzerine bu idari işlemin iptali ve emekli ikramiyesinin ödenmesi istemiyle dava açmıştır. Mahkeme 28/11/2012 tarihinde davanın kabulüne ve dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir. Mahkeme ayrıca, emekli aylığının bağlandığı tarihte yürürlükte olan katsayılar dikkate alınarak hesaplanacak emekli ikramiyesinin başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte başvurucuya ödenmesine karar vermiştir. Mahkeme, başvurunun ödeme tarihindeki katsayılar esas alınarak ödeme yapılması yönündeki talebini ise açık olarak reddetmiştir.

39. Başvurucunun itirazlarını kabul eden Bölge İdare Mahkemesi ise kararın ikramiye tutarının güncellenerek ödenmesi yönündeki istemin reddine ilişkin kısmının reddine ve buna dayalı olarak SGK lehine vekâlet ücreti ödenmesine ilişkin hüküm bölümünün kaldırılmasına karar vermiştir. Ancak bu kararın, başvurunun iddia ettiğinin aksine emekli ikramiyesinin ödeme tarihindeki katsayılara göre ödenmesi yönünde başvuru yararına bir sonucu içermediği görülmektedir. Bölge İdare Mahkemesinin kararında başvurunun emekli ikramiyesinin güncellenerek ödenmesi yönündeki talebinin esas tazminat isteminin dışında farklı bir talep olarak değerlendirilemeyeceği açık olarak belirtilmiştir. Kurula göre bu konuda Mahkemece ayrı bir hüküm kurulması ve buna dayalı olarak SGK lehine vekâlet ücretine hükmedilmesi usul hükümlerine uygun değildir. Nitekim Bölge İdare Mahkemesince, emekli aylığının bağlandığı tarihte yürürlükte olan katsayılar dikkate alınarak hesaplanacak emekli ikramiyesinin başvuru tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte başvurucuya ödenmesi yönündeki hüküm bölümü kaldırılmamıştır. Diğer bir deyişle Bölge İdare Mahkemesi, asıl tazminat talebini değerlendirerek bu şekilde hüküm kurulmasının yeterli olduğunu, ayrıca kısmi redde ve vekâlet ücretine yol açacak şekilde hüküm verilemeyeceğini belirtmiştir. Dolayısıyla Bölge İdare Mahkemesi kararının başvurunun belirttiği gibi emekli ikramiyesinin ödeme tarihindeki katsayılara göre ödenmesi yönünde bir hüküm ve gerekçe içermediği açıktır.

40. Somut olayda SGK tarafından da başvurunun açtığı davada verilen bu kararların gözetilerek başvurucuya makul bir süre içinde ödeme yapıldığı görülmektedir. Başvurucunun ödemenin yapılmadığına ilişkin bir şikâyeti ise bulunmamaktadır. Öte yandan başvuru konusu yargı kararının SGK tarafından eksik veya yanlış uygulanması gibi bir durumun da söz konusu olmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda yargı kararının yerine getirilmesi hakkı yönünden açık ve görünür bir ihlal bulunmamaktadır.

41. Açıklanan gerekçelerle yargı kararının yerine getirilmesi hakkının ihlal edildiği iddiasının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Mülkiyet Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

42. Başvuru, emekli ikramiyesinin ödeme tarihindeki katsayılar esas alınarak ödenmemesi nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucuya göre ikramiye ödemesinde ödeme tarihlerinin değil de emekli aylığının bağlandığı tarihin esas alınması alacağın değer kaybetmesine yol açmaktadır.

2. Değerlendirme

43. İddianın değerlendirilmesinde dayanak alınacak Anayasa'nın 35.

maddesi şöyledir:

"Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

44. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir nedeni de bulunmadığı anlaşılan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Mülkün Varlığı

45. Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.*" denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır (AYM, E.2015/39, K.2015/62, 1/7/2015, § 20). Bu bağlamda mülk olarak değerlendirilmesi gerektiğinde kuşku bulunmayan menkul ve gayrimenkul mallar ile bunların üzerinde tesis edilen sınırlı ayni haklar ve fikri hakların yanı sıra icrası kabil olan her türlü alacak da mülkiyet hakkının kapsamına dâhildir (*Mahmut Duran ve diğerleri*, B. No: 2014/11441, 1/2/2017, § 60).

46. Anayasa'da yer alan mülkiyet hakkı; mevcut mal, mülk ve ekonomik değerleri koruyan bir temel haktır. Kişinin hâlihazırda sahibi olmadığı bir mülkün mülkiyetini kazanma hakkı, bu konudaki menfaati ne kadar güçlü olursa olsun mülkiyet kavramı içinde değildir (*Kemal Yeler ve Ali Arslan Çelebi*, B. No: 2012/636, 15/4/2014, § 36). Ayrıca gelecekte elde edileceği iddia edilen bir gelirin mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir (*Sultan Tokay ve diğerleri*, B. No: 2013/1122, 26/6/2014, § 42). Buna karşılık mülkiyet hakkı, bireylere bir tür sosyal güvenlik ödemesi alma hakkı içermemekle birlikte yürürlükteki mevzuatta önceden prim ödeme şartıyla veya şartsız olarak sosyal yardım alma hakkı şeklinde bir ödeme yapılması öngörülmüş ise yargısal içtihatlarla paralel olarak ilgili mevzuatın aradığı şartları yerine getiren bireyin mülkiyet hakkı kapsamına giren bir menfaatinin doğduğu kabul edilmelidir (*Hüseyin Remzi Polge*, B. No: 2013/2166, 25/6/2015, § 36). Ayrıca mülkiyet hakkının belli şartlar altında ortadan kaldırılması, onun en azından ortadan kaldırılıncaya kadar "mülk" olarak kabul edilmesine engel teşkil etmez (*Bülent Akgül*, B. No: 2013/3391, 16/9/2015, § 56).

47. Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarında da belirtildiği gibi memur statüsü ile emekli statüsü arasında organik bir bağ bulunduğundan memur statüsünde yapılan değişiklikler doğal olarak emekli statüsünde de etkisini göstermektedir. Bu nedenle memurun sosyal güvenlik haklarından biri olarak emeklilik de Anayasa'nın 128. maddesinde belirtilen memurların ve diğer kamu görevlilerinin "diğer özlük işleri" kapsamında aynı kanuni güvence içindedir (AYM, 15/12/2006, E.2006/111, K.2006/112). Öte yandan somut olayda, başvurusunun "emekli ikramiyesi alacağı"nın mevcut olduğu, derece mahkemelerince kabul edilmiştir. Başvurusunun bu alacağının Anayasa'nın 35. maddesi anlamında mülkiyet hakkı kapsamında "mülk" teşkil ettiği kuşkusuzdur (*Sefine Baş/Türkiye*, § 58; *Stran Yunan Rafinerileri ve Stratis Andreadis*, B. No: 13427/87, 9/12/1994, §§ 58-62.; *Hüseyin Remzi Polge*, §§ 22-53).

ii. Müdahalenin Varlığı ve Türü

48. Anayasa'nın 35. maddesinde bir temel hak olarak güvence altına alınmış olan mülkiyet hakkı kişiye başkasının hakkına zarar vermemek ve yasaların koyduğu sınırlamalara uymak koşuluyla sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma, semerelerinden yararlanma ve tasarruf etme olanağı veren bir haktır (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 32). Dolayısıyla malikin mülkünü kullanma, semerelerinden yararlanma ve mülkü üzerinde tasarruf etme yetkilerinden herhangi birinin sınırlanması, mülkiyet hakkına müdahale teşkil eder (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, B. No: 2014/1546, 2/2/2017, § 53).

49. Anayasa'nın 35. maddesi ile mülkiyet hakkına temas eden diğer hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın mülkiyet hakkına müdahaleyle ilgili üç kural ihtiva ettiği görülmektedir. Buna göre Anayasa'nın 35. maddesinin birinci fıkrasında herkesin mülkiyet hakkına sahip olduğu belirtilmek suretiyle "mülkten barışçıl yararlanma hakkı"na yer verilmiş, ikinci fıkrasında da mülkten barışçıl yararlanma hakkına müdahalenin çerçevesi belirlenmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında genel olarak mülkiyet hakkının hangi koşullarda sınırlanabileceği belirlenmekle aynı zamanda "mülkten yoksun bırakma"nın şartlarının genel çerçevesi de çizilmiştir. Maddenin son fıkrasında ise mülkiyet hakkının kullanımının toplum yararına aykırı olamayacağı kurala bağlanmak suretiyle devletin mülkiyetin kullanımını kontrol etmesine ve düzenlemesine imkân sağlanmıştır. Anayasa'nın diğer bazı maddelerinde de devlet tarafından mülkiyetin kontrolüne imkân tanıyan özel hükümlere yer verilmiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki mülkten yoksun bırakma ve mülkiyetin düzenlenmesi, mülkiyet hakkına müdahalenin özel biçimleridir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, §§ 55-58).

50. Başvuru konusu olayda derece mahkemelerinin de tespit ettiği üzere başvurucuya emekli ikramiyesinin ödenmemesinin mülkiyet hakkına müdahale olduğu açıktır.

51. Başvurucunun mülkiyet hakkına yapılan müdahale, mülkiyetten yoksun bırakma sonucuna yol açmamaktadır. Müdahalenin mülkiyetin kontrolü veya düzenlenmesi gibi bir amacı da bulunmamaktadır. Bu durumda mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilen alacağın enflasyon karşısında değer kaybına uğratılarak ödenmesi şeklindeki müdahalenin, "mülkiyetten barışçıl yararlanma"ya ilişkin birinci kural çerçevesinde incelenmesi gerekir. Esasen somut olayın koşulları altında her üç müdahale türü yönünden de aynı ilkelerin uygulanması gerektiği de açıktır.

iii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

52. Anayasa'nın 35. maddesinde mülkiyet hakkı sınırsız bir hak olarak düzenlenmemiş, bu hakkın kamu yararı amacıyla ve kanunla sınırlandırılabilmesi öngörülmüştür. Mülkiyet hakkına müdahalede bulunulurken temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin genel ilkeleri düzenleyen Anayasa'nın 13. maddesinin de gözönünde bulundurulması gerekmektedir.

53. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

54. Anılan madde uyarınca temel hak ve özgürlükler, özlerine dokunulmaksızın, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olmaksızın Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yönelik müdahalenin Anayasa'ya uygun olabilmesi için müdahalenin kanuna dayanması, kamu yararı amacı taşıması ve ayrıca ölçülülük ilkesi gözetilerek yapılması gerekmektedir (*Recep Tarhan ve Afife Tarhan*, § 62).

(1) Kanunilik

55. Anayasa'nın 13. ve 35. maddelerine göre mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerde ilk incelenmesi gereken ölçüt, kanuna dayalı olma ölçütüdür. Somut olayda başvurucuya emekli aylığı ödenmemesinin 2829 sayılı Kanun'un 12. maddesi ve 5434 sayılı Kanun'un, 5997 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değişik 89. maddesinin birinci fıkrasına dayandığı anlaşılmaktadır.

56. Anayasa Mahkemesi 5/2/2009 tarihli ve E.2005/40, K. 2009/17 sayılı kararı ile 2829 sayılı Kanun'un 12. maddesinde yer alan "*Son defa T.C. Emekli Sandığına tabi görevlerden emekliye ayrılan ve*" ibaresini, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğundan iptal etmiştir. Bu defa 5434 sayılı Kanun'un 5997 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değişik 89. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Son defa bu Kanun veya 5510 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasını gerektiren görevlerde çalışmakta iken emekliye ayrılan ve...*" şeklindeki düzenleme de Anayasa Mahkemesinin 12/5/2011 tarihli ve E.2010/81, K.2011/78 sayılı kararı ile iptal edilmiştir.

57. Nitekim başvurucunun açtığı davada derece mahkemeleri de Anayasa Mahkemesinin anılan iptal kararlarına değinmiş ve uyuşmazlığın 6270 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik öncesinde yürürlükte bulunan kanuni düzenlemeye göre çözümlenebileceği sonucuna varmışlardır. Mahkeme bu düzenlemelere göre başvurucuya belirtilen hizmet süreleri ve emekli aylıklarının bağlandığı tarihte yürürlükte bulunan katsayılar dikkate alınarak emekli ikramiyesi ödenmesi gerektiğinden hareketle davanın kabulüne ve dava konusu ödememe işleminin iptaline karar vermiştir. Bölge İdare Mahkemesi de SGK'nın itirazlarını reddetmiş ve bu yönüyle hükmü onamıştır.

58. Yukarıda da değinildiği üzere derece mahkemelerince hükmedilen söz konusu ikramiye alacağının SGK tarafından başvurucuya ödendiği anlaşılmaktadır (bkz. § 15). Ancak başvurucuya bu alacağın ödenmiş olması tek başına başvurucunun mağdur sıfatını ortadan kaldırmamaktadır. Başvurucunun mağdur sıfatının ortadan kalkabilmesi için ileri sürülen ihlalin hem zamanında hem de mağdurun bu hakkı kullanmadığı süre gözönüne alınarak telafi yoluna gidilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla müdahalenin niteliğini dikkate alan Anayasa Mahkemesi, hukukun uygulanmasına dair kamusal makamların yaklaşımının Anayasa'nın 35. maddesindeki gereklilikleri karşılayıp karşılamadığı konusunda müdahalenin takip edilen meşru amacı gerçekleştirmede başarılı olup olmadığını ve ölçülülüğünü sorgulayarak sonuca varacaktır.

(2) Meşru Amaç

59. Anayasa'nın 13. ve 35. maddeleri uyarınca mülkiyet hakkı, kamu yararı amacıyla sınırlandırılabilir. Dolayısıyla mülkiyet hakkına yapılan bir müdahalenin kamu yararına dayalı meşru bir amacının bulunması gerekmektedir.

60. Kamu yararı, doğası gereği geniş bir kavramdır. Yasama ve yürütme organları toplumun ihtiyaçlarını dikkate alarak neyin kamu yararına olduğunu

belirlemede geniş bir takdir yetkisine sahiptir. Kamu yararı konusunda bir uyuşmazlığın çıkması hâlinde ise uzmanlaşmış ilk derece ve temyiz yargılaması yapan mahkemelerin uyuşmazlığı çözme konusunda daha iyi konumda oldukları açıktır. Anayasa Mahkemesinin bireysel başvuru incelemesinde kararların açıkça dayanaktan yoksun veya keyfi olduğu anlaşılmadıkça yetkili kamu organlarının kamu yararı tespiti konusundaki takdirine müdahalesi söz konusu olamaz. Müdahalenin kamu yararına uygun olmadığını ispat yükümlülüğü, bunu iddia edene aittir (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, §§ 34-36).

61. Sosyal güvenlik hakkının yer aldığı Anayasa'nın 60. maddesinde "*Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar*" denilmektedir. Sosyal güvenlik, bireylerin istek ve iradeleri dışında oluşan sosyal risklerin, kendilerinin ve geçindirmekle yükümlü oldukları kişilerin üzerlerindeki gelir azaltıcı ve harcama artırıcı etkilerini en aza indirmek, ayrıca sağlıklı ve asgari hayat standardını güvence altına alabilmektir. Bu güvencenin gerçekleştirilebilmesi için sosyal güvenlik kuruluşları oluşturularak kişilerin yaşlılık, hastalık, malûllük, kaza ve ölüm gibi sosyal risklere karşı asgari yaşam düzeylerinin korunması amaçlanmaktadır (AYM, E.2006/111, K.2006/112, 15/12/2006).

62. Sosyal güvenlik ödeme ve yardımlarının devletin mali imkânlarının yeterliliği ve adil ölçüler ile sınırlı olduğu dikkate alındığında açıkça kamu yararı amacı güttüğünden müdahalenin meşru amacı bulunmaktadır.

(3) Ölçülülük

(a) Genel İlkeler

63. Anayasa'nın 13. maddesinde yer alan ölçülülük ilkesi gereği kişilerin mülkiyet haklarına getirilen sınırlamanın hakkın özüne dokunmaması ve ulaşılmak istenen kamu yararı ile bireyin sınırlandırılan hakkı arasında adil bir dengenin kurulması gerekir. Bu adil denge, mülkiyet hakkına yapılan müdahaleyle bireye şahsi olarak aşırı ve olağan dışı bir külfetin yüklenmesi durumunda bozulmuş olur.

64. Bir mülkün devir tarihindeki bedelinin daha sonra ödenmesi durumunda arada geçen sürede enflasyon nedeniyle paranın değerinde oluşan hissedilir aşınma ile mülkiyetin gerçek değeri azaldığı gibi bu bedelin tasarruf veya yatırım aracı olarak getirisinden yararlanma imkânı da bulunmamaktadır. Bu şekilde, kişiler mülkiyet haklarından mahrum edilerek haksızlığa uğratılmaktadır (AYM, E.2008/58, K.2011/37, 10/2/2011).

65. Anayasa Mahkemesi kanun koyucunun bir hak olarak öngördüğü veya kamu borcu hâline gelmiş ödemelerin geç yapılması nedeniyle mağdur bulunduğu iddiasıyla yapılan başvurularda, kamu kurumlarının fazla tahsil ettikleri tarih ile ödeme tarihi arasında geçen sürede alacakta veya hakka konu bedelde meydana gelen değer aşınmalarının başvuru üzerinde orantısız bir yük oluşturması hâlinde ihlal kararları vermiştir (*Mehmet Akdoğan ve diğerleri*, B. No: 2013/817, 19/12/2013; *Akel Gıda San. ve Tic. A.Ş.*, B. No: 2013/28, 25/2/2015). Anayasa Mahkemesi ayrıca mahkemelerce hükmedilen tazminatın yargılamada geçen süre nedeniyle enflasyon karşısında değer kaybettiği bir başvuruda da ölçülülük yönünden mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir (*Abdulhalim Bozboğa*, B. No: 2013/6880, 23/3/2016).

(b) İlkelerin Olaya Uygulanması

66. Başvurucu, hak ettiği emekli ikramiyesinin güncel katsayılar yerine emekli olduğu tarihteki katsayılar üzerinden hesaplanması nedeniyle mağdur olduğundan yakınmaktadır. Başvurucunun bu şikâyetini, Anayasa Mahkemesi *Hüseyin Remzi Polge* başvurusunda da incelemiş ve emekli ikramiyesinin ödeme tarihindeki memur maaş katsayısı üzerinden hesaplanarak ödenmesine imkân veren bir düzenleme olmadığı gibi bu yönde bir uygulama veya yerleşik bir içtihadın da bulunmadığı tespit edilmiştir (§ 51).

67. Somut olayda Mahkeme, başvurucuya emekli aylığının bağlandığı tarihteki katsayılara göre ödenecek emekli ikramiyesi için başvuru tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesine karar vermiştir. SGK da bu karara göre yapılan hesaplama çerçevesinde, 1/10/1988 tarihinde aylık bağlandığını gözeterek başvurucunun emekli ikramiyesini 2,27 TL olarak hesaplamıştır.

68. Sosyal güvenlik gibi teknik ve karmaşık bir alanda kanunların nasıl yorumlanarak uygulanacağını belirlemek ilgili uzman mahkemelerin, itiraz ve temyiz ile görevli mahkemelerin yetki ve sorumluluğundadır. Başvuru konusu olayla benzer birçok dava ilgili kişilerce mahkemeler önüne götürülmüş ve mahkemeler Anayasa Mahkemesinin iptal kararları sonrasında ilgililer için emekli ikramiyesi ödenmesi hakkı doğduğuna ancak ödemelerin kanun gereği emekliye ayrılma tarihindeki katsayılar üzerinden yapılmasına karar vermişler ve ödeme tarihindeki katsayılar üzerinden ödeme yapılması ve/veya güncelleme taleplerini reddetmişlerdir (*Hüseyin Remzi Polge*, § 49).

69. Dolayısıyla derece mahkemelerinin emekli ikramiyesinin, aylık bağlandığı tarihteki memur maaş katsayısı üzerinden hesaplanarak ödenmesi yönündeki yorununun keyfi ve öngörülemez nitelikte olduğu söylenemez.

70. Bununla birlikte müdahalenin ölçülü olup olmadığına, başvurucunun "emekli ikramiyesi alacağına" değer kaybına uğratıldığı yönündeki şikâyetinin de dikkate alınarak değerlendirilmesi zorunluluğu bulunmaktadır (bkz. §§ 27-30; *Hüseyin Remzi Polge*, §§ 22-53).

71. SGK tarafından başvurucuya 1/10/1988 tarihinde yaşlılık aylığı tahsis edilmiştir. Derece mahkemeleri de bu tarihi esas alarak emekli ikramiyesinin başvurucuya ödenmesine karar vermişlerdir. Dolayısıyla yapılan yargılama neticesinde geriye dönük olarak başvurucunun emekli ikramiyesinin mevcut olduğunun tespit edildiği görülmektedir. Nitekim Danıştay içtihatlarında da emekliliğin, memur iş statüsünün değişmesine neden olan ayrı bir statü olması sebebiyle bu statünün başlangıcının da aylığın bağlandığı tarih olduğu, emekli aylığının da ödenecek ikramiyenin bir unsuru ve ölçüsü olup emekli aylığı belirlendikten sonra buna göre ikramiye ödendiği belirtilmiştir. Danıştay; emekli aylığının bağlandığı tarih itibarıyla hak kazanılan yoksun kalınan ikramiye farkı yönünden tazmini gereken zararın, zarara neden olan bu işlemin tesis olunduğu tarihteki hukuksal duruma göre hesaplanması gerektiğini kabul etmektedir (bkz. § 24). Ancak derece mahkemelerince başvuru tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesine karar verilmiştir. Bu sebeple SGK tarafından başvurucuya 0,54 TL faiz ödemesi yapılmıştır. Başvurucunun uzun bir süre idareye müracaat etmediği söylenebilirse de bu müracaatın ancak Anayasa Mahkemesince verilen iptal kararları sonucunda mümkün olabildiği de dikkate alınmalıdır.

72. Merkez Bankası verilerine göre emekli ikramiyesine hak kazanıldığı 1988 yılı Ekim ayındaki 100 TL'nin, ödemenin yapıldığı 2013 yılı Mart ayı itibarıyla enflasyon karşısında değer kaybı giderilmiş karşılığı 456.899 TL'dir. Bu durumda, başvurucuya ödenmesi gereken 2,27 TL tutarındaki emekli ikramiyesi alacağının 2013 yılı Mart ayı itibarıyla Merkez Bankası verileri kullanılarak enflasyon karşısında değer kaybının giderilmiş karşılığı 10.372 TL'dir.

73. Dolayısıyla yukarıdaki verilere göre başvurucunun mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilen 2,27 TL tutarındaki alacağının değer kaybını telafi edecek fark 10.369,73 TL'dir. Buna karşılık derece mahkemelerince başvurucunun alacağına 22/6/2010 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesine karar verilmiş olup bu doğrultuda başvurucuya yalnızca 0,54 TL tutarında faiz ödemesi yapıldığı görülmektedir. Buna göre başvurucuya yapılan faiz ödemesine rağmen alacağının ödenmesine kadar olan dönemde enflasyonda meydana gelen artış % 456.792 oranında olmuştur.

74. Başvurucuya emekli ikramiyesi ödenmemesi suretiyle yapılan müdahale yönünden derece mahkemelerince Anayasa Mahkemesinin iptal kararları da gözetilerek emekli ikramiyesinin başvurucaya ödenmesine karar verilmiştir. SGK tarafından da yargılama neticesinde hükmedilen emekli ikramiyesinin başvurucaya ödendiği anlaşılmaktadır. Bu bakımdan başvuruçunun mağduriyeti giderilmiş durumdadır. Öte yandan başvuruçunun ikramiye hesabında ödeme tarihindeki katsayıların esas alınması talebinin somut bir temele dayalı olmadığı, hesaplama yöntemi ve esasları bakımından takdir hakkının derece mahkemelerine ait olduğu değerlendirilmiştir. Bununla birlikte yargılama makamlarının başvuruçunun emekli aylığının bağlandığı 1/10/1988 tarihi itibarıyla emekli ikramiyesine hak kazandığını tespit ettikleri görülmektedir. Nitekim ikramiyenin hesabı da bu tarihteki katsayılara göre yapılmıştır. Ancak başvuruçunun bu ikramiye alacağına SGK'ya başvurduğu 22/6/2010 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmiş olup bu faiz ödemesinin ise başvuruçunun alacağına enflasyon nedeniyle meydana gelen değer kaybını karşılamadığı ortadadır.

75. Sonuç olarak başvuruçunun emekli ikramiyesine hak kazandığı tarihten ödemenin yapıldığı tarihe kadar geçen yirmi beş yıllık süredeki enflasyon oranları dikkate alındığında mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilen söz konusu alacağın değer kaybına uğratılarak ödendiği anlaşılmaktadır. Belirtilen değer kaybının miktarı gözetildiğinde müdahaleyle başvurucaya şahsi olarak aşırı ve olağandışı bir külfet yüklendiği, bu sebeple söz konusu müdahalenin kamunun yararı ile başvuruçunun mülkiyet hakkının korunması arasında kurulması gereken adil dengeyi başvuruca aleyhine bozduğu sonucuna varılmıştır.

76. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

77. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1)Esas inceleme sonunda, başvuruçunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuruca lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

78. Başvuruca, 33.000 TL maddi ve 5.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

79. Başvuruda mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

80. Mülkiyet hakkının ihlali nedeniyle başvuruçunun uğradığı zarar miktarı, mülkiyet hakkı kapsamında değerlendirilen alacağının uğradığı değer kaybı bedelidir. Bu değer kaybı bedelinin ise 10.369,73 TL olduğu yukarıda belirtilmiştir (bkz. §§ 70, 71). Belirtilen tutardan yapılan 0,54 TL tutarında faiz ödemesi de mahsup edildiğinde maddi zararları karşılığında başvurucaya net 10.369,19 TL maddi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

81. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvurucaya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Yargı kararının yerine getirilmesi hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya net 10.369,19 TL maddi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

E. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin Ankara 16. İdare Mahkemesine (E.2011/408, K.2012/2033) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 25/7/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Nuri NECİPOĞLU

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ